

Är Webb-TV framtidens underhållning?

Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet
Institutionen för Informatik
Examensarbete 1, C-nivå i Informatik
Vårterminen 2001

Är Webb-TV framtidens underhållning?

- En undersökning av marknaden för rörliga bilder via Internet

Författare: Marcus Holm, 741111-2431
Handledare: Daniel Olsson

Sammanfattning

Denna rapport behandlar förutsättningarna för en marknad för rörliga bilder via Internet. Vilket har mynnat ut i följande problemställning:

Är Webb-TV framtidens underhållning?

- En undersökning av marknaden för rörliga bilder via Internet.

Syftet med uppsatsen är att ge en deskriptiv bild av marknaden för rörliga bilder via Internet, att på ett enkelt sätt förklara hur denna marknad fungerar och ser ut i dagsläget, samt vad den skulle innebära för tilltänkta användare.

Därefter avser jag att utforska hur man som användare ser på framtidens underhållning av rörliga bilder, samt se på motiv och förutsättningar för denna. Avsikten är även att öka läsarens förståelse och kunskap avseende marknaden för rörliga bilder via Internet samt skapa en grund för vidare studier och diskussioner.

För att kunna besvara den uppställda frågeställningen började jag med att göra en litteraturstudie. Avsikten var för att finna svar på problemet ur en teoretisk synvinkel. Med litteraturstudien som grund formulerade jag ett antal mer detaljerade frågor. Därefter genomfördes ett antal personliga intervjuer med ett antal olika typer av Internet användare.

Enligt vad min undersökning visar kan man säga att de personer som jag har intervjuat är i dagsläget inte överdrivet intresserade av att titta på rörliga bilder via Internet. Men jag tycker ändå att jag fått någon form av indikation på att de kan tänka sig göra det i framtiden. Kraven de har på detta nya media är dock relativt höga, det ska fungera lika bra som TV:n gör idag, samt ska innehållet vara av minst lika hög kvalitet. Dock kan inte utbudet på marknaden just nu uppfylla dessa krav.

En anledning till att utbudet på marknaden inte riktigt uppfyller de efterfrågade kraven tror jag beror på att efterfrågan i dagsläget är för liten. Detta i kombination med att tekniken inte är fullt utvecklad ännu. När distributionssättet är mer utbyggt och leveranssäkert och plattformarna för att visa det rörliga materialet är mer användarvänligare och funktionsdugligare kommer utbud och efterfrågan att växa, och förhoppningsvis att möta varandra.

Jag tror att marknaden för rörliga bilder via Internet kommer att bli stor och etablerad. Att både företag och användare kommer att inse möjligheterna och funktionen med detta. Men för att detta ska inträffa och marknaden fungera krävs det att en del krav och förväntningar är uppfyllda. Både vad det gäller de tekniska- och innehållsmässiga plattformarna. När detta kan inträffa är svårt att spekulera i.

Disposition

Jag börjar med att i kapitel ett presentera bakgrund och motiv till rapportens problemområde, som därefter mynnar ut i en problemformulering. Syftet med att göra denna uppsats presenteras, och därefter vilka avgränsningar som gjorts. Det andra kapitlet innehåller rapportens metod och inleds med en beskrivning av olika vetenskapliga synsätt. Vidare ges en beskrivning av de metoder och ansatser som används vid vetenskapligt arbete. Varefter förklarar och motiverar jag de egna val som ligger till grund för utformandet av rapporten. Därefter beskrivs hur jag rent praktiskt gått tillväga med arbetet.

Rapportens tredje kapitel innehåller en återspeglning av marknaden för rörliga bilder via Internet i Sverige. Först en presentation av marknaden i allmänhet, vilka hemsidor och portaler som visar rörliga bilder mm. Därefter följer ett avsnitt som beskriver marknaden rent tekniskt och jämför Internet med andra möjliga distributionssätt. I det efterföljande fjärde kapitlet beskrivs personerna som jag valde ut att intervjua, samt en beskrivning och granskning av genomförandet av intervjuerna samt intervjuunderlaget.

I kapitel fem avser jag föra en diskussion kring de resultat jag fått fram. Först en sammanställning av de intervjuade personernas dator- och TV-vana, sedan följer en analys av deras framtida datoranvändande, avslutningsvis en fördjupad analys med inriktning på det framtida behovet av rörliga bilder via Internet. Sist i rapporten, i kapitel sex, kommer en sammanfattning av de resultat jag kommit fram till med denna rapport samt synpunkter och kommentarer till dessa.

1	INLEDNING	5
1.1	MOTIV	5
1.2	HISTORIA	5
1.3	VISION	6
1.4	SYFTE	7
1.5	AVGRÄNSNINGAR	7
2	METOD	9
2.1	VETENSKAPLIGA SYNSÄTT	9
2.1.1	<i>Grundläggande synsätt</i>	9
2.1.2	<i>Metodsynsätt</i>	9
2.1.3	<i>Angreppssätt</i>	10
2.1.4	<i>Undersökningsansats</i>	10
2.2	DATAINSAMLING	11
2.2.1	<i>Kvantitativ- och kvalitativ metod</i>	11
2.2.2	<i>Primär- och sekundärdata</i>	11
2.2.3	<i>Urval</i>	12
3	REFERENSRAM/TEORI	14
3.1	MARKNADEN AV RÖRLIGA BILDER VIA INTERNET	14
3.2	TEKNIK OCH INFRASTRUKTUR	15
3.2.1	<i>VHS och DVD</i>	15
3.2.2	<i>Digitaltv</i>	15
3.2.3	<i>Bredband</i>	16
3.2.4	<i>PC-boomen</i>	16
3.2.5	<i>Komprimering och uppspelning</i>	16
4	EMPIRI	18
4.1	BESKRIVNING AV INTERVJUOFFREN	18
4.2	INTERVJUUNDERLAGET	20
5	ANALYS/TOLKNING	22
5.1	PERSONERNAS DATORVANA OCH HUR DE ANVÄNDER DATORN	22
5.2	VILKEN TYP AV TV-PROGRAM PERSONERNA TITTAR PÅ	24
5.3	HUR PERSONERNA TROR ATT DE KOMMER ANVÄNDA DATORN OCH TV:N I FRAMTIDEN	25
5.4	INTRESSET FÖR RÖRLIGA BILDER VIA INTERNET I FRAMTIDEN	28
6	RESULTAT OCH REKOMMENDATIONER	31
	KÄLLFÖRTECKNING	32
	BILAGA 1: EXPEDITION ROBINSON	33

1 Inledning

I detta avsnitt presenteras först motiven till att skriva denna uppsats, därefter en bakgrundsbeskrivning av det valda ämnet. Avslutningsvis en vision marknaden för rörliga bilder via Internet.

Min definition av "Webb-TV" är att det är rörliga bilder som är producerade på ett traditionellt vis, dvs. inspelade med en vanlig kamera och redigerade och efterbearbetade i någon form av studio. (På den senaste tiden har den tekniska utvecklingen gått framåt vad det gäller detta och det går att använda enklare redigeringsprogram i en hemdator.) De rörliga bilderna distribueras via Internet och spelas upp med hjälp av någon form av inbyggd spelare via webbläsaren.

1.1 Motiv

Motiven till att skriva en uppsats om rörliga bilder på Internet är främst två. För det första är jag intresserad av underhållning genom rörliga bilder och dess distributionskanaler, då syftar jag på TV: n och Internet. Samt hur kombinationen av dessa två media kommer att fungera i framtiden. Att på något sätt utröna hur man kommer att använda Internet och TV: n i framtiden. *Det jag vill utforska är hur man som användare ser på framtidens underhållning av rörliga bilder.* Jag har en vision om denna framtid som jag vill jämföra med andra personers funderingar. Denna vision återkommer jag till längre ner i texten.

Den andra anledningen är att tillsammans med tre andra personer driver jag ett företag som heter WebbTV AB. Vi grundade företaget i maj 2000. Vår affärsidé är: "Att skapa uppmärksamhet genom rörliga bilder, i alla medier, för att öka trafiken till våra kunders webbadresser." Detta innebär i praktiken att vi genom våra rörliga bilder lockar in fler besökare till våra uppdragsgivares hemsidor. Att exempelvis genom vår presentationsfilm av ett företag förstärker det varumärket. Eller att genom vår "reklamfilm" på hemsidan för en specifik produkt öka försäljningen av den produkten genom ett högre antal besökare på sidan.

De projekt som vi har varit inblandade i har besökts av många, men inte jämfört med antalet som tittar på TV. Det är intressant hur detta förhållande kommer att utvecklas i den närmaste framtiden.

Jag har intervjuat ett antal olika människor för att undersöka hur de använder TV: n och datorn idag, och hur de tror att de kommer att använda dem i framtiden. För att utröna deras visioner och relationer till framtida underhållningsmedia genom rörliga bilder.

1.2 Historia

Idag består underhållning genom rörliga bilder främst från TV och bio samt en liten del från datorn. Om man bortser från bio, där man måste lämna hemmet för att se filmer på en stor duk tillsammans med flera andra människor, återstår TV:n och datorn.

Är Webb-TV framtidens underhållning?

Det centrala "underhållningsverktyget" för rörliga bilder i hemmet är i dagsläget TV: n. I Sverige föddes TV: n på 1950-talet det var då SVT började göra sändningar som gick att titta på i hemmen. TV: n har utvecklats enormt sedan dess, i dag är det en driftsäker apparat som visar underhållning i olika format i stort sett dygnet runt. Genom extra kablar och satelliter finns det nästan hur många kanaler som helst att tillgå. TV: n har i dagsläget en enorm kapacitet för att underhålla och informera tittarna. TV: n har en central plats i de flesta hem och det är många diskussioner på arbeten och skolor som kretsar kring olika program man har tittat på kvällen innan. Det är ett informativt media som tillsammans med text-tv fungerar bra och är snabbt. TV:n är väldigt användarvänlig.

Trots alla dessa olika positiva aspekter om TV:n och dess kapacitet tror jag den inom en viss framtid delvis kommer att ersättas av datorn. Utbredningen av bredband gör det tekniskt möjligt i större utsträckning att visa rörliga bilder på Internet, sk Webb-TV. Dagens stillbilder och text på Internet kommer troligtvis till viss del bytas ut mot rörliga bilder.

TV: n är inte för tittaren ett interaktivt media. Programmen visas på en viss kanal vid en viss tidpunkt, om du inte kan se det då har du missat programmet (om du inte kan se repriserna som går nästa dag någon gång mitt på dagen). Det går inte att välja när du vill se på något speciellt. På datorn kan du i dagsläget gå in och titta på Expedition: Robinson när du vill. Dock är det lite krångligare och mycket kortare version, men du kan göra det när du vill. I framtiden kanske du kan gå in på hemsidan och se hela programmet när du vill.

Men vi är inte där ännu. Det är jobbigt att se på rörliga bilder på Internet idag. Det kräver att användaren har någon form av spelare installerad på datorn som kan spela upp materialet. Vissa använder sig av en standard och några en annan. Det är ofta det inte fungerar. Och efter man har väntat på den långa nedladdningstiden så är det ofta en kort film som visas på en liten ruta och man ser knappt någonting. Hur ska detta kunna ersätta den trygga stora TV: n som bara är att sätta igång så visas bilderna med en gång?

1.3 Vision

Tekniken går fort framåt, speciellt vad det gäller datorer och Internet. Det är svårt att vara så pass visionär och säga när och hur datorn kommer att ersätta TV: n. Men jag tror att den kommer att göra det. Närmsta tiden kommer att utgöra en överlappning där de båda medierna kommer att kombineras.

Den senaste tiden har TV-programmen börjat interageras mer och mer med Internet. Dokussåpor som har blivit ett väldigt populärt programformat i Sverige de senaste åren är ett utmärkt exempel på detta. I programmet "Baren" som går på TV3 kan tittaren gå in på programmets hemsida och följa deltagarna. Tittaren kan även "chatta" och e-posta in frågor till deltagarna. I nästa omgång kanske det är tittaren som helt bestämmer över deltagarna och vad de ska göra.

I tidskriften Scientific American November 2000¹, beskrivs programmet "Who Wants to Be a Millionaire"? Och dess interaktion med Internet. En typ av kunskapsstävling som också har en svensk motsvarighet. Där kunde tittaren i realtid genom att logga in på hemsidan svara på de

---

¹ Artikeln Creating Convergence, www.sciam.com

Är Webb-TV framtidens underhållning?

frågor som ställdes i TV. Alltså själv delta i tävlingen hemma från soffan. En ”två-skärms” lösning som blev väldigt populär. Detta är bara olika exempel på nya programformat som växer fram när man kombinerar TV och Internet. Det kommer att dyka upp mängder av fler intressanta exempel.

När bredbandet väl är tillräckligt utbyggt och de flesta har en bra uppkoppling både på arbetsplatsen och i hemmen kommer utbudet av rörliga bilder på Internet att öka. Det kommer att vara möjligt att gå in på favoritsportens hemsida och titta på rörliga bildreportage med den sporten närsomhelst. Stora företag kommer att köpa upp eller producera egna underhållningsprogram på sina hemsidor. Små filmare kommer att lägga ut sina filmer som aldrig hade kunnat visas annars på sina hemsidor. Det kommer kanske att stå en stor skärm där TV:n står idag, som är kopplad till någon typ av dator som du kan surfa runt på. Det kommer att gå in att titta på nyhetssändningar när du vill, det kan du i stort sett redan idag. Men hjälp av en handdator har du möjlighet att se på nyheter när du sitter på bussen på morgonen. Jag tror att vi kommer att få en helt ny typ av underhållning och nyheter via datorn, den som vi är vana att se i TV:n idag.

Men innan denna framtid är här måste vi ha ett fungerande distributionssätt. Bredbandet måste vara mer utbyggt. Standarden för att visa rörliga bilder på datorerna måste vara mer homogen och fungera bättre. Idag är det relativt krångligt att titta på rörliga bilder via Internet. Det är en rad tekniska detaljer som måste lösas, men det går fort och snart är det riktigt användarvänligt. Då kommer ”innehållsleverantörerna” att sätta igång och tittarna kommer att bli fler och fler.

1.4 Syfte

Jag avser att ge en deskriptiv bild av marknaden för rörliga bilder via Internet, att på ett enkelt sätt förklara hur denna marknaden fungerar och ser ut i dagsläget, samt vad den skulle innebära för tilltänkta användare.

Därefter avser jag att utforska hur man som användare ser på framtidens underhållning av rörliga bilder, samt se på motiv och förutsättningar för denna. Detta mynnar ut i följande frågeställning:

Är Webb-TV framtidens underhållning?

- *En undersökning av marknaden för rörliga bilder via Internet.*

Avsikten är även att öka läsarens förståelse och kunskap avseende marknaden för rörliga bilder via Internet samt skapa en grund för vidare studier och diskussioner.

1.5 Avgränsningar

Området jag valt att fokusera på är just rörliga bilder på Internet, s.k. Webb-TV. Inte digital-TV eller några andra former av ”set-top boxar”. Utan just den sortens av rörliga bilder som transporteras av och visas på Internet. Jag har inte gjort någon geografisk begränsning men min undersökning har skett i Sverige.

Är Webb-TV framtidens underhållning?

Vidare avgränsning är att jag bara undersöker en hemmamiljö, alltså inte bio eller någon form av mobilt användande.

Jag har inte gått in på några detaljerade tekniska beskrivningar av vare sig produktion, distribution eller uppspelning av rörliga bilder. Utan istället ge enklare beskrivningar av detta.

2 Metod

Kapitlet inleds med en beskrivning av olika vetenskapliga synsätt. Därefter kommer en beskrivning av olika metoder och ansatser som används vid vetenskapligt arbete. Varefter förklarar och motiverar jag de val jag stått inför vid utformandet av rapporten. Därefter beskrivs hur jag rent praktiskt gått tillväga med arbetet.

2.1 Vetenskapliga synsätt

Antaganden måste göras om hur verkligheten ser ut, för att vi skall kunna undersöka, förklara och förstå den. Dessa antaganden resulterar sedan i olika synsätt. De olika synsätten skiljer sig åt genom att de gör olika antaganden om den verklighet de försöker förklara, och det valda synsättet bestämmer till stor del observation, datainsamling, uttalanden samt påverkar utredningens arbetssätt. De resultat som uppnås i en rapport är beroende av vilken metod som använts och vilken verklighetssyn författaren har. Därför är det viktigt att analysera den metod som används för att inse vilka svagheter och begränsningar som finns. Val och utformning av metoderna sker vanligen samtidigt som utarbetandet av problemet.²

2.1.1 Grundläggande synsätt

Det finns två grundläggande vetenskapliga synsätt, positivism och hermeneutik, och de är varandras motsatser. Positivisterna anser att kunskap skall vara verklig och tillgänglig. Hypoteser och teorier uttrycks, idealt sett, med hjälp av matematiska formler. Positivisterna anser att utredningar skall bedrivas enligt den "hypotetiskdeduktiva" modellen vilket innebär att hypoteser härleds utifrån teorier. Dessa hypoteser prövas därefter med hjälp av vetenskapliga modeller. Positivisterna anser att verkligheten är objektiv och kan beskrivas.

Jag anser att jag i arbetet med denna rapport främst kommer att utgå från ett positivistiskt synsätt. Jag studerar de aktuella teorier som rör mitt problemområde, i den mån de finns, och analyserar därefter hur väl dessa teorier överensstämmer med mina intervjuresultat. Enligt positivisterna skall utredarens personlighet och åsikter inte kunna påverka resultatet av forskningen, utan detta skall vara så neutralt som möjligt. Detta är svårt att leva upp till vid personliga intervjuer, men det är något som jag har eftersträvat.

2.1.2 Metodsynsätt

Varje utredare måste bestämma hur han skall se på verkligheten och hur han skall få kunskap om den. Det finns enligt bland annat Arbner & Bjerke (1994), tre olika metodsynsätt, aktörssynsättet, det analytiska synsättet och det systematiska synsättet. Synsätten skiljs åt genom det sätt på vilket de ser på verkligheten och genom vad de anser möjligt att observera. Min utredning antar jag en positivistisk syn på verkligheten och det är därmed det analytiska synsättet som jag utgår ifrån.

Det analytiska synsättet utgår från antagandet om en objektiv verklighet. Den grundläggande frågan är hur utredaren skall kunna skilja mellan fakta, som är objektiva, och subjektiva sinnesupplevelser, som påverkas av omgivningen och skiljer sig åt mellan individer.

---

² Arbner & Bjerke, 1994

Är Webb-TV framtidens underhållning?

Målsättningen är att arbeta fram en modell av den objektiva verkligheten. Hypotesen kan ställas upp i inledningen av en utredning men kan även bli ett resultat av den.³

Jag tycker att det är det analytiska synsättet som stämmer bäst överens med rapporten problem och syfte. Litteratur- och marknadsstudien samt resultat från mina intervjuer är grunden för slutsatserna i utredningen.

2.1.3 Angreppssätt

Enligt Wiedersheim-Paul & Eriksson⁴ skiljer man på induktivt och deduktivt angreppssätt i ett utredningsarbete. De båda angreppssätten är varandras raka motsats och valet av ansats påverkar på vilket sätt utredaren hanterar den befintliga teorin. Deduktion innebär att man utifrån aktuell teori drar slutsatser om enskilda företeelser. Teorin bestämmer vilken information som behövs, hur denna information skall tolkas och hur tolkningsresultaten skall relateras till teorin. Detta är den klassiska vetenskapliga metoden och innebär att man för en logisk, tankemässig slutledning.

Induktiva slutsatser grundas på empiriska data. Undersökningen domineras av det upplevda problemet och insamlandet av information styrs inte av någon teori. Syftet med en induktiv undersökning är att generalisera sina observationer utifrån utförda studier, och därefter formulera en egen teori som baseras på det empiriska underlaget.⁵

Jag anser att jag i denna rapport närmast arbetar med ett deduktivt arbetssätt eftersom teorierna har varit utgångspunkt för de frågor jag ställt till de intervjuade personerna. Jag har dessutom haft för avsikt att ställa teorierna i relation till de intervjusvar jag fått och analysera resultatet.

2.1.4 Undersökningsansats

Det finns ett flertal olika undersökningstyper, som grupperas utifrån hur mycket kunskap utredaren i förväg har om det aktuella problemområdet.⁶

En explorativ undersökning utförs i de fall det finns brister i utredarens förhandskunskap. Syftet är att inhämta så mycket kunskap som möjligt om ett bestämt problemområde, och att framställa problemområdet på ett allomfattande vis. Vanligen används ett flertal olika tekniker vid insamlandet av information.

En deskriptiv undersökning utförs då utredaren redan har en viss mängd kunskap inom problemområdet. Undersökningen begränsas till noggranna och detaljerade beskrivningar av några sidor av den företeelse utredaren är intresserad av. Beskrivningarna rör antingen varje aspekt för sig eller sambandet dem emellan. Vanligen används en enda teknik vid insamlandet av information.

---

³ Arbnor & Bjerke 1994

⁴ Wiedersheim-Paul & Eriksson 1997

⁵ Patel & Davidsson 1994

⁶ Patel & Davidsson 1994

En hypotesprövande utredning förutsätter att utredaren har tillräcklig mängd förkunskap om ett område för att utifrån en uppställd teori kunna härleda antaganden om förhållanden i verkligheten.

Jag anser att min utredning är av både explorativ och deskriptiv karaktär. Jag började med att inhämta så mycket information som möjligt om marknaden för rörliga bilder via Internet. Därefter genomföra ett antal intervjuer för att komplettera teoriavsnittet och få möjlighet att skapa en slutsats om hur användarna upplevde en framtida marknad och förutsättningar för den.

2.2 Datainsamling

2.2.1 Kvantitativ- och kvalitativ metod

Det finns två olika sätt att samla in data, kvantitativ och kvalitativ faktainsamling. Dessa kan ses som två ytterligheter och de flesta undersökningar hamnar någonstans mittemellan. Metoderna placerar forskaren i olika relation till undersökningen och vilken typ av faktainsamling som väljs beror främst på vilket problem som undersöks.⁷

Den kvantitativa undersökningsmetoden bygger ofta på statistiska urval, vilket medför att generaliseringar lättare kan göras. Den information som fås genom en kvantitativ undersökning kan relativt enkelt uttryckas i kvantitativa mått och bli föremål för en analys.⁸

Syftet med en kvalitativ undersökningsmetod är att skapa en djupare förståelse för, och en mer fullständig uppfattning av, det studerade objektet, inte att pröva om resultatet är generellt giltigt. En kvalitativ undersökning sker i nära kontakt med respondenterna, genom personliga intervjuer, och gör den undersökande parten till en deltagande observatör. Metoden är djupgående, och ger riklig information om få undersökningsenheter. Nackdelen med kvalitativa undersökningar är att de begränsas till ett fåtal undersökta objekt, eftersom de är så omfattande.

Som nämnts blir teorin avgörande för vilken datainsamlingsmetod som bör användas. Jag har i stort sett enbart använt mig av data av kvalitativ karaktär. Den kvalitativa metoden som i min undersökning motsvaras av personliga intervjuer, är beroende av verbala tolkningar. Intervjuer ställer inte lika höga krav som vid enkäter på att frågorna är väl utformade och utprovade, eftersom det i de flesta fall ges möjligheter till förtydligande.⁹

2.2.2 Primär- och sekundärdata

Utredningsarbete består till stor del av insamlande av data. Den data som en utredare samlar in kan vara av två olika typer, primärdata som är ny data insamlad av utredaren själv, sekundärdata som är existerande data insamlad av andra.¹⁰

Den primärdata jag använt mig av är insamlad via personliga intervjuer med nio personer samt fria diskussioner med min handledare. Intervjuerna är genomförda för att undersöka hur

---

⁷ Patel & Davidsson 1994

⁸ Holme & Solvang 1997

⁹ Wiedersheim-Paul & Eriksson 1993

¹⁰ Wiedersheim-Paul & Eriksson, 1993

Är Webb-TV framtidens underhållning?

de använder TV: n och datorn idag, samt hur de tror att de kommer att använda dem i framtiden. Intervjuerna är genomförda som personintervjuer inspelade på band.

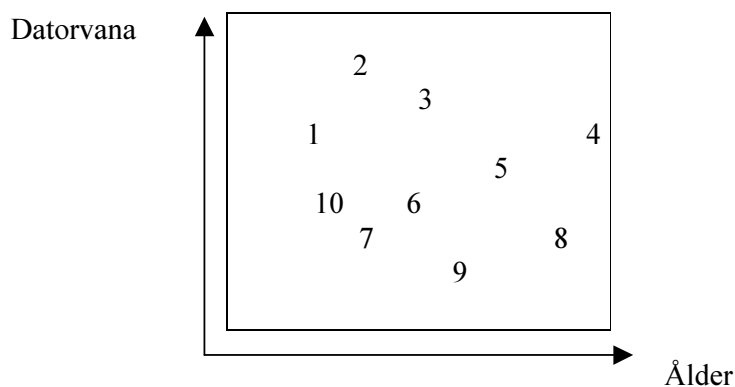
Jag valde personintervjuer delvis därför att jag ansåg det valda ämnet var för komplext för en annan typ av intervjuform. Att fråga en person om deras framtida Internet kommer att innehålla några rörliga bilder, är inte en helt enkel fråga och kräver ytterligare förklaring. Att ställa den typen av frågor och begära att personerna exempelvis svarar via e-mail kändes inte som helt rätt metod. Jag tror att det hade blivit många missförstånd och ett väldigt stort bortfall. Det skulle dock vara intressant att komma upp i en statistisk relevant volym, typ 200 personer eller fler. Vilket hade varit möjligt att göra med intervjuer genom e-mail, men tagit alldeles för lång tid med personliga intervjuer. Om undersökningens syfte var att undersöka personers vanor gällande rörliga bilder via Internet mer generellt skulle det vara lämpligt att e-maila runt ett frågeformulär. Syftet med denna undersökning var att finna information av mer djupgående karaktär därav personliga intervjuer.

Den sekundärdata jag använt mig av består av litteratur i form av böcker, rapporter och artiklar. För att finna relevanta artiklar har jag använt Göteborgs Ekonomiska biblioteks databaser, och använt sökord som exempelvis "Webb-TV", "digital TV", "rörliga bilder" och "Internet TV" samt de engelska motsvarigheterna till dessa ord och uttryck. Även Internet har använts för att finna relevanta undersökningar och artiklar, mestadels via databasen Scientific American samt sökmotorer som Alta Vista och Evreka.

2.2.3 Urval

Jag är väl medveten om att de resultaten som kommit fram genom intervjuerna inte är några ur statistisk synpunkt relevanta, pga. det lilla urvalet. Dock är materialet ändå så pass relevant att det går att urskilja vissa trender och mönster.

Intervjuoffrena är utvalda efter framförallt två kriterier; ålder och datorvana. Dessa båda skulle vara så utspridda som möjligt. De utvalda personerna är mellan 21 och 59 år, dock med en relativt stor del runt 25-35 år. Datorvanan är en relativt svårdefinierad parameter, men jag hade förhandsinformation om hur personerna använder datorn och Internet. Detta för att kunna göra en uppskattning och få en så stor spridning som möjligt. Nedan följer en figur och beskrivning på hur jag ville att intervjuoffrenas bakgrund skulle vara, för att få ett optimalt intervjuunderlag.

Ovan: Figur över personernas datorvana förhållande till ålder.

Typpersonligheter:

1. Person i 20-års ålder som använder datorer en del.
2. Student i 25-års ålder som är datorvan och använder Internet ofta.
3. En högskoleutbildad trettioåring med mycket datorvana.
4. Person i 60-års ålder som har relativt mycket datorvana.
5. Person i 40-års ålder som kan datorer relativt bra.
6. En person i 30-års ålder utan högskoleutbildning som använder datorer normalt mycket.
7. Student som inte är van att använda datorn speciellt mycket.
8. En 55-årig person med lite datorvana.
9. Person i 30 års ålder med lite datorvana.

Samtliga av de utvalda personerna visste jag i förväg använde både TV och Internet i någon utsträckning. Det hade varit väldigt ”trubbigt” att välja ut folk helt på måfå. Risken är då stor att jag hade fått med ett antal personer som inte hade någon form av relation till Internet, och därför inte intressanta för denna undersökning. Jag säkerställde inte att intervjuoffrena tittar på TV, det är ju i och för sig väldigt vanligt att jag inte ansåg det behövdes. Nu blev det så att samtliga tittar på någon form av TV, men att intervjua en TV-fientlig människa hade kunnat bli en intressant upplevelse.

Två andra relevanta kriterier var könsfördelningen och den akademiska utbildningsgraden hos intervjuoffrena. Jag valde att ha en så jämn könsfördelning som möjligt, för att undvika vissa tänkbara och otänkbara effekter. Om intervjuoffrena enbart varit män hade det kanske dykt upp en hel del teknikorienterade svar. Den akademiska utbildningsgraden ville jag också ha så spridd som möjligt. Dock har samtliga av mina intervjuoffer avslutat gymnasiet, det är ingen som bara har gått i grundskola. Men förutom det så har jag ett relativt stort utbildningsspektra, en del som är väldigt välutbildade inom vissa ämnen och några som endast har gymnasieutbildning. Detta för att inte exempelvis bara välja Civilekonomer och få ut att alla tittar på rörlig Fond-TV på SEB:s hemsida flera gånger i veckan.

3 Referensram/Teori

En återspeglning av marknaden för rörliga bilder via Internet i Sverige. Först en presentation av marknaden i allmänhet, vilka hemsidor och portaler som visar rörliga bilder mm. Därefter följer ett avsnitt som beskriver marknaden rent tekniskt och jämför Internet med andra möjliga distributionssätt.

3.1 Marknaden av rörliga bilder via Internet

De hemsidor/portaler/siter som i huvudsak visar rörliga bilder i Sverige i dagsläget är:

- Tidningar¹¹, olika typer av dagstidningar och magasin
- Tv-kanaler¹², i samband med något program eller separat nyhetssändning
- Banker¹³ och mäklarinstitut
- Portaler, medlemsportaler typ Spray och Everyday¹⁴
- Traditionella företag¹⁵ som presenterar sin produkt/tjänst

Dagstidningarna och TV-kanalerna visar olika former av nyheter på sina sidor, korta sammanfattade nyhetssändningar som är på ett par minuter. En del av TV-kanalerna har tagit fram en gedigen hemsida som är sammankopplad med ett av deras ordinarie TV-program, där det går att titta på någon form av bilder från TV-programmet. De stora bankerna och mäklarfirmorna i Sverige har i stort sett samtliga en presentationsfilm över deras olika typer av fonder och andra tjänster. Portalerna har en del nyhetssändningar och en del nöjesreportage utlagda på sina sidor. En liten del av de traditionella företagen presenterar sin produkt eller affärsidé, tjänst genom en film. En del av dem lägger ut sina reklamfilmer som är från början gjorda för exempelvis TV på sin hemsida.

I stort är det detta utbud som finns av rörliga bilder via Internet på svenska hemsidor. Det är en relativt liten del av det totala antalet sidor som finns. De hemsidor som har rörliga bilder har de flesta tagit fram det under det senaste året.

Sammanfattningsvis kan man säga att de rörliga bilder som visas på Internet är uppdelat i två läger. De som är producerade och framställda för att bara visas på Internet och de som är framställda för något annat media men som komprimerats och kodats för att kunna visas på Internet. Andelen med material framställt för Internet primärt tror jag kommer att öka desto större efterfrågan och marknaden för rörliga bilder blir.

---

¹¹ Exempelvis: www.aftonbladet.se/special/webbtv/ och www.slitz.se/web-tv

¹² Exempelvis: www.baren.se/everyday.com/ och www.tv4.se

¹³ Exempelvis: www.seb.se och www.hq.se

¹⁴ www.everyday.se

¹⁵ Exempelvis: www.saab.se

3.2 Teknik och Infrastruktur

3.2.1 VHS och DVD

En interaktiv form av rörliga bilder är videospelare i hemmen. Det är ett enkelt sätt att själv välja när man vill se något program eller film. Denna uppfinning har funnits i våra svenska hem i drygt tjugo år. Den utbredda standarden är VHS, vilket kanske kommer att ersättas inom några år av DVD.

DVD-videostandarden¹⁶ möjliggör exempelvis företagspresentationer med extremt hög bild och ljudkvalitet. DVD-videostandarden är idag väl accepterad och spridd. Den traditionella DVD-videohårdvaran medför i princip inte att man själv spelar in något utan den är endast till för uppspelning. Skall man producera och spela in egna DVD-filmer eller ljud kräver detta i dagsläget dyr utrustning. Detta är dock på väg att ändras genom att det kommer nya inspelbara DVD-media. Det finns idag tre stycken konkurrerande standarder som berör detta. Kommer en av dessa tre att bli den rådande standarden snart kan det få en intressant utveckling.

Det finns dock begränsningar med både VHS och DVD. Om man vill titta på en film en kväll så måste man fysiskt lämna hemmet för att uppsöka en uthyrningsaffär. Där kan det vara så att filmen som var tänkt är uthyrd till någon annan eller liknande. Något för att undvika detta är att gå in på en sajt och titta på filmen via Internet. Ett exempel på en sådan sajt är www.v2h.se, i Sverige är detta lite av en pionjär sajt men säkert något som vi kommer att se mer av i framtiden.

3.2.2 Digitaltv

Utbyggnad av digitaltv-nät är också något som kan påverka webb-TV marknaden. Digitaltv erbjuder högre bild- och ljudkvalitet ihop med interaktion mellan sändare och mottagare. Den här formen av interaktivitet kan utvecklas med mer information, rörliga bilder och ljud. Bland annat så planerar SVT att bygga ut detta rejält i framtiden. Några exempel på tillämpningar från SVT är en fylligare resmålsbeskrivning i samband med sändning av reseprogrammet *Packat och Klart* eller jämförelser och mer fakta i samband med biltester i *Trafikmagasinet*.¹⁷

Digitaltv är idag något som inte riktigt har blivit accepterat av svenska folket trots att sändningar pågått under flera år. Anledningen är bl.a. att de analoga tv-apparaterna kräver en relativt dyr "digitalbox" för att kunna ta emot och skicka digitala signaler. Många kanaler marknadsför dock digitaltv hårt och priserna på digitalboxarna kommer troligtvis att sjunka med ökad efterfrågan. Idag täcker det markbundna digitaltv-nätet ca 50 % av alla de svenska hushållen och digitala satellitsändningar och kabelsändningar håller snabbt på att konkurrera bort de analoga. De vanliga, analoga sändningarna kommer att fortsätta under en

¹⁶ Jag diskuterar här endast DVD- video vilket innebär ljud och bild och talar inte om DVD- audio eller SACD vilka är tänkta i första hand för ljud.

¹⁷ <http://www.svt.se/digital/>, 2001-02-20

övergångsperiod men det är ändå den digitala televisionen som är framtiden.¹⁸ Ett troligt framtidsscenario är att analogtv snart är borta och ersätts av digitaltv, när denna övergång sker återstår dock.

3.2.3 Bredband

Svenska staten har bestämt att bygga ut infrastrukturen i landet med bredband. Utbyggnaden går dock inte lika fort som väntat. Många leverantörer av bredband har stora leveransproblem, bland annat Bredbandsbolaget och Telia.¹⁹ Bredband definieras som en dataöverföringshastighet på 2Mbit/sek i båda riktningarna i den svenska IT-propositionen och som 5Mbit/sek i båda riktningarna av IT-kommissionen.²⁰ Detta är en av förutsättningarna, tillsammans med komprimeringsstandarder²¹, för att man skall kunna distribuera rörliga bilder och ljud av hög kvalitet. 52 % av alla svenska hushåll har idag tillgång till Internet i någon form och 6 % av dessa, eller 125 000 hushåll, i Sverige har tillgång till bredband. Totalt har 80 % av den svenska befolkningen tillgång till Internet antingen i hemmet, på jobbet eller i skolan och skillnaden mellan könen i form av åtkomst skiljer sig i stort sett inget åt.²²

3.2.4 PC-boomen

Sverige räknas idag som ett av de mest datortäta länderna i världen. 76 % av Sveriges befolkning hade tillgång till dator i hemmet i september 2000. Av dessa var 78 % män och 75 % kvinnor. Sverige är det land inom EU som har högst tillgång till datorer i hemmen.²³ Detta är en stor anledning till att Sverige har en topposition bland världens alla länder om man ser till IT-kunskapen bland allmänheten.

En annan anledning till detta är den så kallade PC-boomen som främst varade mellan 1995-1998. Denna boom, kan till stor del sammankopplas med de subventionerade personalköpen av datorer. Detta innebar att svenska företag kan erbjuda sina anställda datorer till en mycket förmånlig kostnad. Det är väldigt många svenskar som har tagit dessa erbjudanden och skaffade sig datorer hemma.²⁴

Även skolor, arbetsplatser och statliga institutioner skaffar fler datorer vilket gör att ännu fler kan få tillgång till Internet. Just nu går det dock relativt trögt för försäljningen av persondatorer, men många förutspår och hoppas på att en ny pc-boom skall komma. Detta på grund av att de datorer som framför allt levererades under 1995-1998 idag är rejält föråldrade och att de behöver uppdateras eller bytas ut mot nya. Subvention till företag som erbjuder sina anställda datorer i form av personalköp finns fortfarande kvar.²⁵

3.2.5 Komprimering och uppspelning

Det viktiga vid överföring av rörlig media över Internet är att nätet har tillräcklig bandbredd och att datamängden som skall överföras är så liten som möjligt. När man skickar data i form

¹⁸ <http://www.aftonbladet.se/tv/special/digital/intro.html>, 2001-02-20

¹⁹ <http://nyheter.idg.se/display.pl?ID=010214-CS7>, 2001-02-20

²⁰ http://www.sika-institute.se/pressinfo_fr.html 2001-02-20

²¹ Se kapitel 3.1.6 "komprimering och uppspelning"

²² http://www.sika-institute.se/pressinfo_fr.html 2001-02-20

²³ http://www.sika-institute.se/pressinfo_fr.html 2001-02-20

²⁴ http://www.sika-institute.se/pressinfo_fr.html, 2001-02-20

²⁵ <http://www.tts.nu/personal.htm>, 2001-02-20

av ljud/bild så komprimerar man först datamängden så mycket som möjligt och sen expanderar man den när den kommer fram. Denna komprimering görs med hjälp av olika algoritmer vilka i sin tur bildar standarder. Dessa komprimeringsalgoritmer och komprimeringsstandarder blir allt mer sofistikerade, dvs. de medför snabbare överföring och bättre kvalitet på ljud och bild. Ett exempel på en sådan standard är MP3 (som härstammar från MPEG), där man kan föra över små ljudfiler snabbt med relativt hög ljudkvalitet.

De flesta av dessa standarder är idag gratis att använda och en del av dem är helt öppna, dvs. algoritmen de använder är i princip offentlig. Dessa standarder skulle dock kunna bli belagda med någon slags avgift. Exempelvis har bildstandarden *gif* börjat kosta pengar att använda då den bygger på ett patent som utnyttjas utan att upphovsrättstagaren givit sitt medgivande. Börjar det kosta pengar att använda en viss standard och inga andra substitut finns, kan detta innebära att kostnaden för att distribuera rörlig media ökar radikalt. Det samma gäller den mjukvara som behövs för att komprimera och expandera filerna man skickat. Många av dem kostar redan idag pengar att köpa medan det sedan är fritt att använda dem hur mycket som helst. En del av dem är även helt gratis för allmänheten att införskaffa och använda.

De två olika metoder som finns att tillgå för att i dagsläget distribuera och visa rörliga bilder via Internet är:

- Streaming: Materialet visas från en källa som en ström, kan liknas en direktsändning.
- Progressive Download: Materialet laddas ner från källan och visas efter nedladdning.

Detta är i princip de metoder som man använder i dagsläget, sedan kan man välja hur man vill att materialet ska spelas upp på datorn, via vilken typ av spelare och med vilken upplösning mm.. Det finns en del tekniska finesser och aspekter att tänka på när man visar rörliga bilder, för att det ska bli så smidigt och funktionssäkert som möjligt. Dessa tänker jag dock inte att gå in ytterligare på.

4 Empiri

I detta avsnitt beskrivs personerna som jag valde ut att intervjua. Efter följer en beskrivning och granskning av intervjuunderlaget.

4.1 Beskrivning av Intervjuoffren

Nedan följer en kort presentation av de intervjuade personerna. Vilken datorerfarenhet de har samt vad och hur de tittar på TV.

Jan, 59 år. Jan är numera pensionerad men har tidigare arbetat med datorer, han ägde ett IT-konsultbolag vilket han sålde. Jan har en universitets examen i ämnet Informatik och en gedigen kunskap om ämnet. Han har många år arbetserfarenhet och ett genuint intresse av datorer. Jan använder sin hemdator mycket, bl a till att söka information, kommunicera och programmera med. Jan tittar relativt mycket på TV, framförallt på nyheter med även viss underhållning. Jan är min personlighetstyp nr 4.

Ingrid, 56 år. Ingrid arbetar som barnpsykolog och har ingen större erfarenhet från att använda datorer. Hon har haft en dator i hemmet men den har oftast använts av andra familjemedlemmar. I yrkeslivet har Ingrid precis börjat använda en dator, då framförallt till att strukturera och arkivera arbetet. Ingrid tittar relativt mycket på TV, framförallt på nyheter men även en del serier och annan typ av underhållning. Ingrid är min personlighetstyp nr 8.

Pelle, 43 år. Pelle arbetar som tandläkare, han använder inte datorn i arbetet. Pelle har en dator hemma som han använder mycket till att surfa på Internet och att kommunicera med hjälp av. Han har en relativt normal datorerfarenhet, men ett stort intresse och informationsbehov. Pelle spenderar många timmar framför TV: n och datorn varje dag. Han tittar på all sorts TV-program, framförallt sport och nyheter men även serier och underhållning. Pelle är min personlighetstyp nr 5.

Malin, 32 år. Malin arbetar på ett försäkringsbolag, hon har ingen universitetsexamen. Malin använder datorn varje dag i arbetet, framförallt till att strukturera arbetet och för att kommunicera med hjälp av. Hon har ingen dator hemma, har relativt lite datorerfarenhet och intresse. Malin ser relativt mycket på TV, mestadels nyheter, serier och såpor. Malin är min personlighetstyp nr 9.

Johan, 32 år. Johan arbetar som klädimportör, har tidigare arbetat inom hotell och turism. Johan har ingen universitetsexamen. Hans arbetsplats är i hemmet där han har en dator som han använder mestadels till att surfa på Internet och att kommunicera med hjälp av. Johan har en relativt normal erfarenhet av datorer. Johan tittar normalt mycket på TV, mestadels sport, nyheter och dokumentärer. Johan är min personlighetstyp nr 6.

Lisa, 29 år. Lisa arbetar som börsmäklare, hon är utbildad Civilekonom. Lisa använder datorn mycket i arbetet, hon är uppkopplad till Internet hela tiden för att få löpande information om aktiemarknaden. Hon har ingen dator hemma. Lisa har en relativt stor datorerfarenhet. Hon tittar mycket på TV; nyheter, dokussåpor, serier mm. Lisa är min personlighetstyp nr 3.

Är Webb-TV framtidens underhållning?

Fredrik, 29 år. Fredrik arbetar som kvalitetsansvarig inom fordonsindustrin. Han har en examen från Chalmers. Fredrik använder sin dator varje dag i arbetet till kommunikation och att strukturera arbetet med. Han har ingen dator hemma, men har en relativt stor datorerfarenhet. Han tittar mycket på TV, framförallt underhållning. Fredrik är min personlighetstyp nr 3.

Olof, 25 år. Olof studerar företagsekonomi på Handelshögskolan i Göteborg. Han använder datorn mycket varje dag, både i skolarbetet och privat. Olof har en gedigen datorkunskap, är intresserad av att programmera och bygga hemsidor mm. Olof har tillgång till datorer på skolan och i hemmet. Olof tittar väldigt lite på TV. Olof är min personlighetstyp nr 2.

Karin, 21 år. Karin studerar till kläddesigner i Borås. Hon använder inte datorn speciellt mycket i skolarbetet. Hon har ingen dator hemma utan använder den på skolan till att kommunicera med hjälp av och till att söka information med. Karin har relativt lite datorerfarenhet. Hon tittar normalt mycket på TV, framförallt på serier och dokussåpor. Karin är en blandning av mina personlighetstyper nr 1 och nr 7.

4.2 Intervjuunderlaget

Nedan är de frågor jag ställde:

1. Vad har du för datorutrustning (dator, Internet-uppkoppling)?
2. Vad har du för tillgång till Internet?
3. Vad har du för tillgång till TV?
4. Använder du text-TV? Hur?
5. När använde du Internet för första gången?
6. Har du tittat på rörliga bilder på Internet någon gång?
7. Hur använder du Internet idag?
8. Vad tittar du på TV idag? Vilken typ av program?
9. Hur tittar du på TV idag, har du kombinerat TV och Internet någon gång?
10. Varför använder du TV och inte Internet idag?
11. Varför använder du Internet och inte TV idag?
12. Kommer du att använda Internet istället för TV i framtiden?
13. Hur tror du att du kommer att använda Internet i framtiden (utanför arbetet om 5 år)?
14. Hur skulle du vilja att Internet såg ut om 5 år?
15. Kan du hitta något negativt i resonemanget ”Internet är framtidens TV”?
16. Kan du hitta något positivt i resonemanget ”Internet är framtidens TV”?
17. Hur skulle du vilja att dokussåpor ser ut nästa år? Skulle du vilja att integrationen med Internet ökar?
18. Har du tävlat/röstat på TV via SMS, e-mail, post eller telefon någon gång? Varför?
19. När vill du vara uppkopplad vad det gäller något underhållningsprogram som du gillar? Exempelvis du får ett SMS med någon ny information vad det gäller det programmet när du sitter på bussen.

Det jag vill utforska är hur man som användare ser på framtidens underhållning av rörliga bilder. Att genom intervjuunderlaget kunna få hjälp till att svara på min huvudfråga: *Är webb-TV framtidens underhållning?* Att använda de intervjuade personernas svar och som en indikation på den övriga marknadens beteende. Bakgrundsinformation utöver detta var deras datorvana och hur de använder datorn, samt vilken typ av TV-program de tittar på.

I efterhand anser jag att de flesta frågorna fungerade bra. De intervjuade personerna förstod och svarade på frågorna. De frågor som var lite mer komplicerade förklarade jag ytterligare, detta var exempelvis fråga nr 10 och 11. Vissa av personerna upplevde det svårt att jämföra de båda medierna på det sättet. Att de helt enkelt inte är riktigt jämförbara. I de fallen krävdes det en ytterligare förklaring och viss exemplifiering.

Fråga nr 17 som handlar om dokussåpor och dess utveckling kändes i de flesta fallen onödig. Det visade sig antingen att personerna inte tittade på dokussåpor eller så gjorde de det men var inte speciellt engagerade och skulle aldrig gå in och utforska noggrannare på en hemsida.

En annan effekt genom intervjuerna var att det upplevdes som att personerna ansåg det relativt svårt att sätta sig in i ett framtidsscenario på en kort tid. Att efter ha pratat och funderat över hur man tittar på TV och använder Internet i dagsläget under enbart tio minuter, sätta sig in i hur man kan tänkas att använda det i framtiden, verkade vara en svår uppgift.

Jag fick intrycket av att de intervjuade personerna inte funderat över vilket distributionssätt som framtidens underhållning kan tänkas ha, Internet eller TV: n. Detta är troligtvis inte något som man funderar på i allmänhet. Den allmänna åsikten är väl att man tycker TV: n fungerar väldigt bra i dagsläget, den har oftast en självklar plats i våra hem och vanor. Internet däremot är något helt annat och nytt. I dagsläget använder man det mest till att läsa och söka information på, samt att kommunicera med. Man har inte hittat en lika självklar plats för detta media som TV:n, ännu. Den allmänna åsikten hos intervjuoffrena var att det är inte så enkelt att jämföra dessa två media. Användningsområdena är fortfarande så pass skilda.

Efter jag genomfört dessa intervjuer diskuterade jag med en annan person som gjort liknande undersökningar om ett framtida Internetanvändande dock med en annan fokus. Hans reflektion över intervjuerna var att han också upplevde det svårt för intervjuoffrena att skapa en framtida bild över något sådant komplicerat användande.

5 Analys/Tolkning

I detta avsnitt presenteras först en sammanställning av de intervjuade personernas dator- och TV-vana. Sedan följer en analys av deras framtida datoranvändande. Avslutningsvis en fördjupad analys med inriktning på det framtida behovet av rörliga bilder via Internet.

5.1 Personernas datorvana och hur de använder datorn

För att på något sätt kunna kategorisera de olika personerna och deras datorvana så ville jag ha reda på vad de har för typ av dator och uppkoppling samt vilken typ av tillgång till en dator de har.

Generellt skulle man kunna säga att det finns fyra olika typer av tillgång och erfarenhet till en dator bland de intervjuade personerna. Jag har försökt att kategorisera dem nedan:

Typ A

Tillgång: Hög

Har alltid tillgång till dator, både hemma och på arbetsplatsen. Använder datorn mycket.

Även om han har tillgång till en dator på arbetsplatsen så vill han absolut ha en hemma också.

Har redan, eller är intresserad av att skaffa bredband till hemmet.

Erfarenhet: Hög

Stor erfarenhet av datorer. Ett genuint intresse av datorer, erfarenhet från att programmera och lära sig nya program. Har använt Internet regelbundet en längre tid. Använder datorn förutom arbetet flera gånger per dag.

Typ B

Tillgång: På arbetet

Har en dator på arbetsplatsen som man använder mycket. Har ingen dator hemma. Anser att man använder datorn hela dagarna och har ingen lust att skaffa en privat till hemmet.

Erfarenhet: Medel

Kan hantera datorn relativt bra. Använder datorn mycket på arbetstid. Använder datorn förutom arbete några gånger per vecka, då framförallt för att kommunicera med vänner och att undersöka något specifikt på Internet.

Typ C

Tillgång: I hemmet

Har en dator på arbetsplatsen som man inte använder speciellt mycket. Använder sin dator hemma mycket. Har redan, eller är intresserad av att skaffa bredband till hemmet.

Erfarenhet: Medel

Kan hantera datorn relativt bra. Använder datorn förutom arbetet minst en gång per dag. Då framförallt till att kommunicera med och att ibland söka information på Internet. Är också intresserad av att upptäcka och lära sig nya saker med hjälp av datorn.

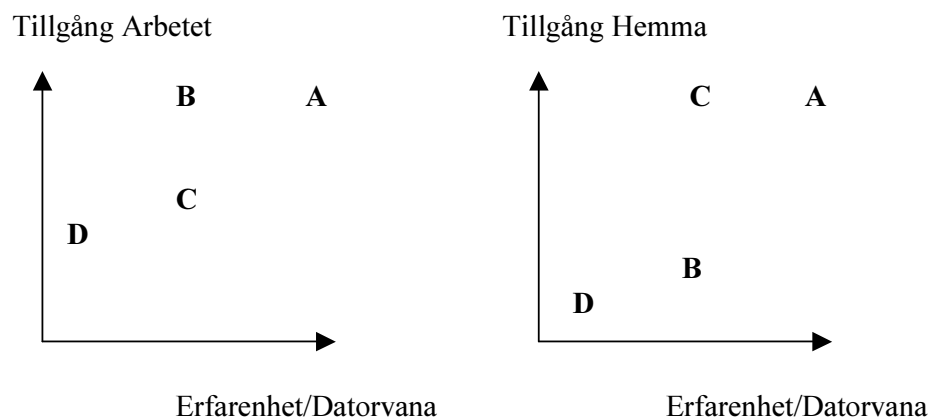
Typ D

Tillgång: Låg

Har tillgång till en gemensam dator på arbetsplatsen som används sporadiskt. Ingen dator i hemmet och är inte speciellt angelägen av att skaffa det.

Erfarenhet: Låg

Har i stort sett precis börjat använda datorn. Använder den någon gång i veckan till att kolla e-post. Och i vissa fall till att söka efter något specifikt på Internet.

Figurerna ovan visar tillgången på datorer förhållande till erfarenhet.

Intressant var här att typ B verkar vara relativt vanlig. Man sitter hela dagarna på jobbet framför en skärm och det sista som är intressant när man kommer hem är just datorn. Man har inget större intresse för datorn utan använder den på jobbet efter arbetstid (eller under) till att e-posta sina kompisar eller gå in på en tidnings hemsida och läsa om något. Inga större utsvävningar.

I min undersökning så upptäckte jag typ C i något fall, men jag tror att den är relativt vanlig. Under arbetstid så använder man datorn relativt lite och kan absolut tänka sig att sitta framför en dator på fritiden. Man är intresserad av datorn och kollar sin e-post varje dag, ofta ute och letar efter nya intressanta saker på Internet. Typ B och typ C är i stort sett varandras motsatser.

Totala motsatser blir typ A och typ D. Typ A är genuint intresserad av datorn och trots att man arbetar med den på dagarna använder man den gärna hemma på fritiden, exempelvis för att söka nya saker och lära sig nya program. Däremot typ D som inte använder datorn på dagarna är inte speciellt intresserad av att spendera fritiden på kvällarna framför en dator.

En notering till min undersökning ska göras. Samtliga av de personer jag intervjuade använder datorn då och då, de har någon form av relation till en dator. Om jag hade genomfört en större undersökning hade jag upptäckt att det finns många personer som aldrig använder en dator, exempelvis många äldre människor.

5.2 Vilken typ av TV-program personerna tittar på

Syftet med undersökningen är inte att lokalisera olika typer av människors TV vanor. Utan att istället undersöka vilken typ av program som de är intresserade av för att se om det har något samband med deras intresse för rörliga bilder via Internet. Nedan följer en kort redogörelse om intervjuoffrenas TV vanor.

Samtliga av de intervjuade personerna hade tillgång till TV i hemmen. De hade allihop kanalerna; SVT 1, SVT 2, TV3, TV4, Kanal 5, Eurosport, ZTV och MTV. Två av de intervjuade hade ytterligare kanal utbud genom privata parabol.

Det var sju stycken av de intervjuade som använder text-TV regelbundet. Motiveringen var överlag att det gick fort att få fram den information som man sökte samt att det var väldigt lätt att använda. Samtliga använde SVT's text-TV främst. De ämnena som man främst letade efter på text-TV var:

- Nyheter
- Ekonomi
- Sport
- TV-program

De som använde text-TV mest var inne ett par gånger per dag, och de minst frekventa var inne ett par gånger per vecka. Det var intressant att notera att två stycken av de intervjuade personerna tom var inne ofta på SVT's text-TV sidor via Internet. En av dem hade också konstruerat ett program som valde ut och sparade vissa nyheter efter kategorier.

De TV-program som dominerade var framförallt:

- Nyheter
- Sport
- Underhållningsprogram
- Serier (såpor)
- Dokussåpor
- Filmer

Generellt kan man säga att samtliga personer tittade på nyheter och filmer. De yngre tittade mycket på serier och dokussåpor, medan de äldre tittade mer på vanliga underhållningsprogram. De manliga var överlag intresserade av att titta på sport. Någon gillade dessutom att titta på dokumentärer och någon på debattprogram.

TV: n fungerar som ett informativt och avkopplande nöjesmedia, som i stort sett samtliga av de intervjuade personerna använder varje dag. Bara en som tittar endast lite på TV under helgerna. De övriga personerna tittar varje dag på TV mellan en och tre timmar. Vissa av de intervjuade låter TV:n stå på i bakgrunden när de är hemma och gör något annat, anser att TV:n har en avkopplande effekt. Denna avkopplande effekt innehar Internet t inte alls. Internet är till skillnad från TV:n ett interaktivt media, när du sitter framför TV:n halvliggert du i soffan men när du är ute och surfar på Internet sitter du vid ett skrivbord på en kontorsstol.

I fråga nr 9 där jag undrar om de har kombinerat TV och Internet någon gång fick jag förklara vad jag var ute efter lite noggrannare. Det jag undrade var om man exempelvis hade varit inne

och tittat på något TV-programms hemsida efter programmet var slut. Inom dokussåpor har det blivit väldigt populärt att bygga upp en avancerad hemsida runt TV-serien. Man kan gå in på dessa och se unikt material som inte går att se via TV: n, exempelvis för Expedition: Robinson så var det möjligt att på hemsidan se små filmer som var unikt producerade enkom för den. Dock var det ingen av de intervjuade personerna som hade gjort detta eller liknande. Någon hade efter de hade tittat på ett intressant program sökt mer information om ämnet via Internet.

Fråga 10 och 11 handlar om varför man använder TV framför Internet och tvärtom. Många av de intervjuade personerna tyckte att det var svårt att jämföra dessa två medier på det sättet. Internet ansåg dom att man använde mer för att söka på något specifikt och TV: n var ett mer avkopplande nöjesmedia. De flesta skulle aldrig sätta sig framför datorn på kvällarna för att "surfa" lite på Internet, liknande som man gör när man "slötittar" lite på TV. Undantag för detta är personlighetstyp A som jag beskrivit ovan. Detta beror nog delvis på de praktiska förutsättningar som jag nämnde ovan. Att det är obekvämt att sitta framför datorn jämfört med TV: n. Samt att datorn kräver mycket mer av sin användare än TV:n, man måste vara mycket aktivare.

5.3 Hur personerna tror att de kommer använda datorn och TV:n i framtiden

När jag väl hade valt ut de personer som jag ville intervjua så ringde jag upp dem och presenterade kort uppsatsens ämne mm.. Det var en kortare beskrivning som kunde låta ungefär så här: "Jo jag skriver en uppsats i ämnet Informatik. Titeln på uppsatsen är "Är webb-TV framtidens underhållning?". Då jag tror att man i framtiden kommer att använda datorn till att titta på underhållning i form av rörliga bilder i hemmet. Ungefär som man använder TV: n idag fast man kan gå in på en hemsida och välja vad och när man vill se på något helt själv." Då svarade de personerna i den andra linjen oftast: "Men varför ska du intervjua mig jag kan ju inget om sådant?" Och jag svarade att det var därför jag valt ut dem och vill få reda på hur de använder TV:n och datorn idag, samt hur de tror att de kommer att använda dem i framtiden. Och så valde de att ställa upp i varje fall.

Nedan följer en redogörelse om hur personerna svarade på de frågor som är relaterade till möjliga framtidsvisioner:

Fråga 6: Har du tittat på rörliga bilder på Internet någon gång? Hade ungefär hälften (5 st) av personerna gjort detta. De hade samtliga endast provat på det vid något enstaka tillfälle. Det var ingen som regelbundet tittar på rörliga bilder via någon speciell hemsida. Det som de hade tittat på var nyheter, någon humoristisk "mailfilm", porr och trav. Jag fick intrycket av att det inte var någon som var speciellt imponerad av det de hade sett. Av de som inte hade tittat så var det antingen inget de hade funderat speciellt mycket på eller så ansåg de att med en dålig uppkoppling var det ingen idé.

I fråga 12 där jag frågar om dem tror att de kommer att använda Internet istället för TV: n i framtiden så skiljer sig svaren åt. En del är helt övertygande om detta och målar upp ett visionärt framtidsscenario. Där de enkelt kan välja ut program och filmer som de kan titta på

Är Webb-TV framtidens underhållning?

när de själva känner för det. Vissa är mer restriktiva i sina funderingar och tror att man kanske kommer använda datorn och Internet mer än idag, men att det endast kommer att fungera som ett komplement till TV: n i underhållningssyfte.

I fråga 13 när jag frågar hur de tror att de kommer att använda Internet i framtiden (utanför arbetet om 5 år). Samtliga är överens att de kommer att använda Internet mycket mer än vad de gör idag. De tankar som nämndes framförallt var:

- Ladda hem filmer
- Ladda hem musik
- Handla
- Ökad kommunikation

Vissa nämnde också att de möjligtvis kommer att titta på rörliga bilder som visar sport, nyheter och ekonomi. Men det är möjligt att de svaren kom som en effekt av att frågorna tidigare hade handlat om rörliga bilder.

I stort sett samtliga trodde att de kommer att i framtiden ladda hem filmer. Detta tycker jag är ett intressant faktum. Varför är de relativt övertygade över att de kommer ladda hem filmer, men inte lika övertygade att titta på andra typer av rörliga bilder via Internet? Detta beror tror jag på att det finns ett behov i dagsläget av att kunna ladda hem filmer, det skulle ju vara skönt att slippa gå ut och hyra en film utan istället få in via Internet och hyra filmen den vägen. Men att istället för att titta på TV gå ut och titta på program via Internet är väldigt mycket mer avlägset, och svårare att förstå nyttan av. Nyttan i att ladda hem filmer är väldigt påtaglig, man slipper att gå ner till videoaffären, man sparar tid och får precis den filmen som man vill ha. Men vad kan nyttan vara av att istället för att titta på TV, titta på något via Internet? Det kanske är att slippa se något som du inte är intresserad utav och att istället kunna välja helt vad du vill ha för information. De intervjuade personerna kanske egentligen menar med att ladda hem film är att titta på rörliga bilder på Internet, men att de inte har funderat något nämnvärt på detta.

Många nämnde också i samma andetag att det skulle vara bra att kunna ladda hem musik, det var vissa som gjorde det redan idag. Varför nämndes det? Vad är nyttan att ladda hem musik? Är det av samma anledningar som att ladda hem filmer, för att spara tid? Antagligen är det av ungefär samma anledningar, sedan är säkerligen en bidragande orsak att det är något som redan är etablerat och som folk känner till.

E-handel var något som också nämndes av många. Jag fick intrycket av att personerna inte har handlat speciellt mycket via Internet men att de tror att de kommer att göra det i framtiden. De hade provat att handla något någon gång men att detta inte var en var regelbunden aktivitet. Däremot tror de att det är något som kommer att bli större och fungera bättre i framtiden. Att e-handeln kommer att bli mer användarvänlig. Det är ju väldigt enkelt att se nyttan av att handla via Internet. Du sparar tid och förhoppningsvis pengar.

Ökad kommunikation var något som nämndes frekvent. Personerna trodde att de skulle kommunicera mer och på nya sätt med sina vänner. Samtliga använder sig idag utav e-mail och tycker att det fungerar bra. Vissa av personerna har använt det under en längre period och vissa har i stort sett precis börjat använda det. Att i framtiden kunna använda mer utvecklade kommunikationsprogram där man kanske kan se den som man kommunicerar med, var några som nämnde.

Fråga 14, Hur skulle du vilja att Internet såg ut om 5 år? Ville jag att personerna skulle skapa en egen idealbild av Internet. Att ta fram användningsområden och tjänster som de trodde att de själva skulle använda i framtiden. Även aspekter på olika saker som de ansåg var tvungna att förbättras. Den bild som målades upp innehöll framförallt:

- Användarvänligare
- Bättre funktion och snabbare
- Bättre sökmotorer

I princip kan man säga att idealbilden av Internet är som det ser ut idag men att det blir enklare att använda och samtidigt funktionellt. Ingen av de intervjuade personerna målade upp någon speciellt annorlunda och visionär framtidsbild. Punkterna ovan är de som nämndes absolut mest frekvent. Jag fick intrycket av att personerna överlag upplevde Internet som lite svårt att hantera och navigera i. Dock är detta inte något som jag ska fördjupa mig för denna uppsats, men det är ett intressant faktum.

Det som är relevant för mig om deras idealbild innehöll några rörliga bilder. Egentligen var det bara två stycken som nämnde något med rörliga bilder. Den ene tyckte att det skulle vara intressant att ladda hem filmer och den andre tyckte att det skulle vara bra om datorn fungerade som TV: n idag. Dock kändes inte de två svaren som några mer genomtänkta, utan mer som något som de kom att tänka på i samband med denna intervju. Detta tyder egentligen på att de intervjuade personerna inte kan se något större behov av att i framtiden se rörliga bilder via Internet. Deras framtidsidealbild av Internet är som nämnts ovan egentligen en bättre fungerande plattform av dagens Internet.

Frågorna 15 och 16 där jag frågade om personerna kunde se något negativt respektive positivt i resonemanget "Internet är framtidens TV" fick jag en del intressanta kommentarer. Negativa aspekter var i stort sett ingen som var överlag och enade personerna. Från lite olika håll kom bl a; för mycket reklam, "storebrorssyndromet", möjlighet att se dåliga bilder, rädsla för strålning och att man inte nya annorlunda impulser när man själv bestämmer helt och hållet. De positiva synpunkterna var framförallt att man skulle få en ökad valfrihet genom ett större utbud samt en ökad interaktivitet .

5.4 Intresset för rörliga bilder via Internet i framtiden

Överlag känns det inte som de intervjuade personerna i dagsläget är överdrivet intresserade av att titta på rörliga bilder via Internet. Möjligtvis med undantag för personlighetstyp A²⁶, som är en erfaren datoranvändare och redan börjat titta lite på rörliga bilder via Internet. De andra personerna har i stort sett aldrig sett några rörliga bilder via Internet. Ibland är det till och med så att intervjuoffrena inte är fullt medvetna om att det tekniskt fungerar att se rörliga bilder via sin dator. Detta kan i och för sig bero på att det i dagsläget är relativt lite hemsidor som har en länk rörliga bilder.

Samtliga av de intervjuade personerna är eniga att de hade varit intressant att se rörliga bilder via Internet istället för TV:n om framförallt två kriterier hade varit uppfyllda:

- Funktion
- Kvalité

Det rörliga materialet ska fungera minst lika bra som TV:n och användaren vill inte vänta i en evighet, samt kvalitén skall vara minst lika hög som den är på TV idag. En slutsats jag kan göra är att det är inte intressant att byta till ett sämre fungerande media, även om det är en hög valfrihet och interaktivitet.

Det som påverkar funktionen av att kunna se rörliga bilder via Internet är framförallt två aspekter. Den första är uppkopplingen som användarna har till Internet. Om man har en fast uppkoppling s.k. Bredband²⁷, vilket ungefär innebär att man har en 2Mb anslutning (denna gräns varierar dock), fungerar det väldigt bra att titta på rörliga bilder. Men om man har en modemanslutning eller ISDN går det lite väl långsamt och bilderna hackar, filmen liknar mer ett bildspel än en TV sändning. Det är i stort sett en förutsättning för användaren att ha en fast uppkoppling. Den andra aspekten är användarens datorerfarenhet och intresse. Det är lite krångligt att installera en spelare, i och för sig så är det många som i dagsläget använder en Windows Media Player som är standard på alla PC datorer. Så det krävs ett visst kunnande och tålmod av användaren att installera en spelare och få det att fungera på sin dator.

Kvalitén på de rörliga bilder som visas via Internet är högt korrelerad med antalet personer som är uppkopplade via bredband. Om ett företag ska visa några rörliga bilder via sin hemsida krävs det att det finns ett visst antal möjliga tittare för att det ska bli hög kvalité. Om en nyhetsstation ska börja sända ut nyheter via Internet och det inte finns en tillräckligt attraktiv målgrupp läggs inte heller det ner pengar och energi på att göra sändningarna så bra som möjligt. TV4 i Göteborg²⁸ har precis börjat sända ut nyheter via Internet, det är i och för sig inte så stor merkostnad för en TV-kanal att visa sina nyheter via Internet. Reportagen och undersökningarna görs i vilket fall för en TV-sändning. Den enda merkostnaden blir att koda och komprimera materialet så det fungerar på Internet.

För att det ska kunna bli en verklig marknad för rörliga bilder via Internet, att diverse olika företag och organisationer har ett intresse av att sända ut material via Internet krävs det ett väl

²⁶ Se avsnittet Analys/Tolkning: Personernas datorvana och hur de använder datorn.

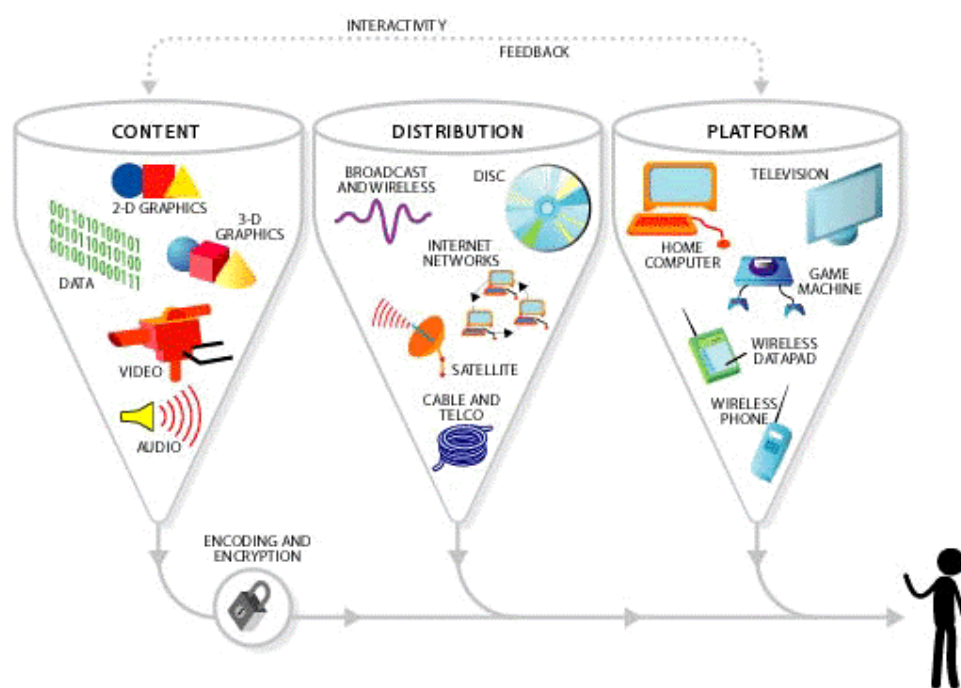
²⁷ Se avsnittet Teknik och Infrastruktur: Bredband

²⁸ www.tv4.se

utbyggt och definierat distributionssystem. Detta distributionssystem som vi i dagsläget kallar Bredband, är inte tillräckligt utbyggt för att locka både användare och distributörer för att markanden för rörliga bilder ska växa. Men förhoppningsvis kommer detta nät att byggas ut och fungera inom de närmaste åren.

I en artikel ur tidskriften Scientific American från november 2000 som heter "Creating Convergence"²⁹ diskuterar man innehåll på Internet och hur man ska kunna skapa en standard för att distribuera innehållet. Man använder sig av begreppet "d-enertainment" översatt till svenska blir det ungefär digitalunderhållning. I artikeln resonerar man om att i framtiden ska det vara möjligt att kunna konsumera en viss typ av underhållning; film, TV, Internet-video och musik var och när vi vill. Möjligheten att kunna ta emot och titta på detta via vår dator, "home-theater" och handdator. Men att allt detta bygger att tillverkarna och bredbandsleverantörerna kommer överens om vissa olika detaljer som exempelvis bredbandsdistribution, äganderätt och fungerande sätt att visa det på. Detta anses som stora och tuffa frågor att lösa.

I artikeln så resonerar man vidare att den stora sammankopplingen/standarden går att delas upp i huvudsak tre delar; innehåll (ljud, video och data) plattformar (PC, TV och Internet uppkoppling) och distribution (hur innehållet når din plattform). Nedan en bild ur artikeln hur detta når slutanvändaren.

Ovan de tre byggestenarna för att kunna skapa digital underhållning. Källa: www.sciam.com.

De tre huvudsakliga ingredienserna för att skapa en sammankoppling till att kunna sända rörliga bilder via Internet. Den första delen är innehållet (content), att ha någon form av innehåll det kan exempelvis vara; ljud, video, animationer eller datafiler. För att detta ska kunna nå användarens plattform behövs ett fungerande distributionssätt. Det finns idag en del

²⁹ www.sciam.com

Är Webb-TV framtidens underhållning?

olika sätt, såsom telefonkabel, satellit, cd, nätverk och trådlöst. Det sista steget är användarens plattform som exempelvis kan vara en dator, telefon, TV eller handdator.

Jag tror att alla de här tre delarna är väldigt viktiga för att skapa en marknad med ett stort utbud och efterfrågan av rörliga bilder via Internet. Att skapa en tekniskt fungerande plattform och distributionssätt så att användaren upplever det smidigt och enkelt att titta på den underhållning han vill via valfri plattform. Det är det som är det första steget för att nå denna marknad. Att både användare och leverantörer ser möjligheterna med att kunna visa rörliga bilder via Internet. När väl denna standard är skapad och behovet växer fylla på det med ett intressant, attraktivt och underhållande innehåll. I slutändan kommer det vara innehållet som är det viktigaste för användaren. Man kommer att förutsätta att distributionssättet och plattformarna fungerar och är användarvänliga och istället fokusera på att hitta ett intressant innehåll av det rådande utbudet.

6 Resultat och Rekommendationer

En sammanfattning av min analys och slutsatser.

Den problemställning jag ställde upp var:

Är Webb-TV framtidens underhållning?

- *En undersökning av marknaden för rörliga bilder via Internet.*

Förutom att undersöka den frågan vill jag även utforska hur man som användare ser på framtidens underhållning av rörliga bilder, samt se på motiv och förutsättningar för denna. Detta anser jag att jag gett svar på i rapporten.

Enligt vad intervjuerna visar kan man säga att de personer som jag har intervjuat är i dagsläget inte överdrivet intresserade av att titta på rörliga bilder via Internet. Men jag tycker ändå att jag fått någon form av indikation på att de kan tänka sig göra det i framtiden. Kraven de har på detta nya media är dock relativt höga, det ska fungera lika bra som TV: n gör idag, samt ska innehållet vara av minst lika hög kvalitet. Användarna är inte intresserade av att byta till något som har sämre kvalitet, i detta fall upplösning mm. Eller att börja använda något som är krångligare och kräver ett större tekniskt kunnande och intresse. Dock kan inte utbudet på marknaden just nu uppfylla dessa krav.

En anledning till att utbudet på marknaden inte riktigt uppfyller de efterfrågade kraven tror jag beror på att efterfrågan i dagsläget är för liten. Detta i kombination med att tekniken inte är fullt utvecklad ännu. När distributionssättet är mer utbyggt och leveranssäkert och plattformarna för att visa det rörliga materialet är mer användarvänligare och funktionsdugligare kommer utbud och efterfrågan att växa, och förhoppningsvis att möta varandra. I takt med att efterfrågan kommer att växa kommer också innehållet att bli intressantare samt mer utvecklat. Nya format och användningsområden kommer att utvecklas.

Det utbudet av rörliga bilder via Internet som idag presenteras är litet och inte speciellt raffinerat. De fåtal personer som tittar mer eller mindre regelbundet på rörliga bilder via Internet är väldigthängivna datoranvändare. Jag tror inte att de utgör en speciellt stor marknadsandel, utan att de istället kan ses som pionjärer på en ny marknad. När de inte lika hängivna människorna kommer att bli intresserade av och börjar titta på rörliga bilder via Internet kommer efterfrågan att öka markant. Men för att den typen av användare ska bli lockade av marknaden krävs att de tekniska och innehållsmässiga delarna fungerar och är attraktiva.

Sammanfattningsvis tror jag att marknaden för rörliga bilder via Internet kommer att bli stor och etablerad. Att både företag och användare kommer att inse möjligheterna och funktionen med detta. Men för att detta ska inträffa och marknaden fungera krävs det att en del krav och förväntningar är uppfyllda. Både vad det gäller de tekniska- och innehållsmässiga plattformarna. När detta kan inträffa är svårt att spekulera i. Men en noggrannare studie av marknadens tekniska förutsättningar för att få fram en indikation när tekniken är redo att möta användarna hade varit ett intressant upplägg. Den undersökningen hade troligtvis kunnat ge svar på när utbud och efterfrågan kan mötas i framtiden.

Källförteckning

Böcker

- Backman, J, *Rapporter och uppsatser*, Studentlitteratur, Lund, 1998.
- Ericsson, Telecom, Telia, *Telekommunikation*, Studentlitteratur, Lund, 1996.
- Ewert, Magnus, *Datakommunikation*, Studentlitteratur, Lund, 1999.
- Holme, I.M & Solvang, B.K, *Forskningsmetodik om kvalitativ och kvantitativa metoder*, Studentlitteratur, Lund, 1997.
- Patel R. & Davidsson B, *Forskningsmetodikens grunder – att planera, genomföra och rapportera en undersökning*, 2:a uppl., Konsultförlaget AB, Uppsala, 1994.
- Wiedersheim-Paul, F. & Eriksson, L.T, *Att utreda forska och rapportera*, 5:e uppl., Liber Hermods AB, Malmö, 1997.

Artiklar

- Eisenberg, Anne, *Digital Dilemma*, Scientific American, Mars 1998.
- Forman, Peter, & Saint-John, Robert W, *Creating Convergence*, Scientific American, November 2000.
- Gradvall, Jan, *Myten om interaktivitet*, Dagens Industri, 2001-04-25
- Hamill, Lynne, *The Introduction of New Technology into the Household* Springer-Verlag London, Personal Technologies, 2000.
- Rittsel, Pär, *I höst klarar telefonen video*, Computer Sweden, 2001-02-09
- Rittsel, Pär, *Bildanalys kan krympa video i mobilnäten*, 2001-02-16

Rapporter och Uppsatser

- Moore, Karenza, *The impact of ethnography and “the active consumer” on TV audience research and the media industries*, PhD-Project, Digital World Research Centre.

Internetadresser

- <http://computersweden.idg.se/special/3G/>, 2001-02-20
- <http://nyheter.idg.se/display.pl?ID=010212-CS25>, 2001-01-18

Är Webb-TV framtidens underhållning?

<http://www.aftonbladet.se/tv/special/digital/intro.html>, 2001-02-20

<http://www.aftonbladet.se/vss/ekonomie24/story/0,2789,20114,00.html>, 2001-01-11

<http://www.konj.se>, 2001-03-01

<http://www.kf.com>

<http://www.naring.regeringen.se/fragor/it/lasmer.html#informationssamhalle>, 2001-02-27

<http://www.scb.se/omscb/eu/it.asp>

http://www.sika-institute.se/pressinfo_fr.html, 2001-02-20

<http://www.svt.se/digital>

<http://www.tts.nu/personal.htm>

<http://www.va.se> "Special: Konjunkturen- IT: Dämpat rus", 2001-03-01

<http://www.webbtv.se>

Bilaga 1: Expedition Robinson

Jag representerar ett företag som heter WebbTV AB, vi gjorde säsongen 2000 hemsidan för TV-programmet Expedition: Robinson. Nedan följer en kort redogörelse för hur vi arbetade i det projektet.

Vi sålde in projektet genom att vi ville skapa en hemsida som visade unika rörliga bilder. TV-tittaren skulle kunna gå in på hemsidan och varje vecka se några nya rörliga bildreportage från ön Mensirip, där serien spelades in. Materialet som visades på sidan skulle vara helt unikt och endast producerat för hemsidan, det skulle inte gå att se det någon annanstans. Tanken var att den hängivne tittaren skulle kunna gå in direkt efter TV-programmet var slut för att titta på ett nytt avsnitt via Internet. Samt att den inte lika hängivne tittaren som kanske har missat ett avsnitt ska kunna gå in på sidan mitt i veckan och få en uppdatering om vad som har hänt. Hemsidan skulle helt vara uppbyggd på rörliga bilder. Hemsidans syfte var att skapa ett större intresse för TV-programmet, inte konkurrera med det. Hemsidan skulle fungera som ett komplement till TV-programmet, en källa till information och inspiration.

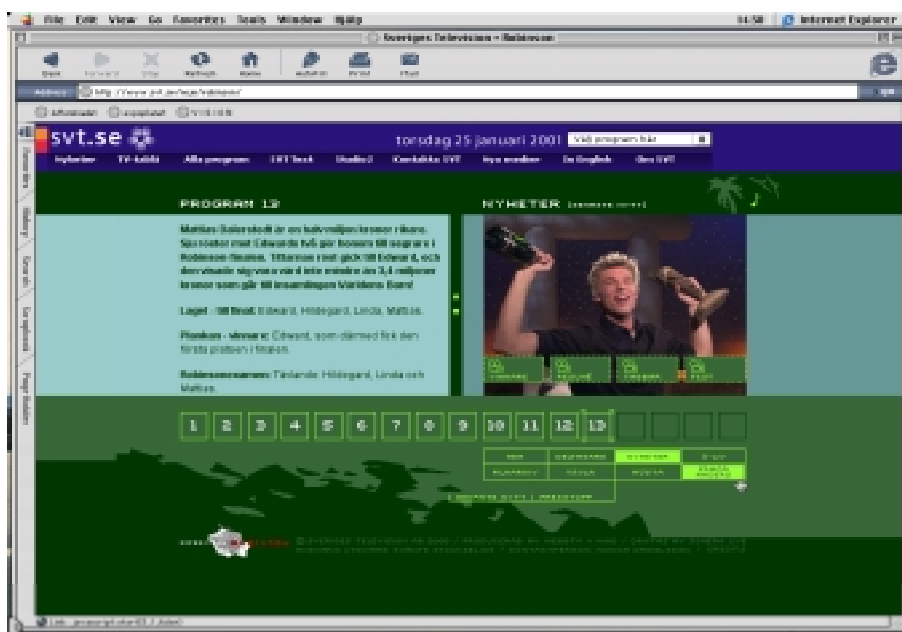
SVT tyckte att det var ett spännande förslag och vi fick uppdraget. Vi började med att bygga en "inför-sida" som lades ut på Internet under sommaren. Där presenterades en deltagare varje vecka, genom en film på ca två minuter fick personen berätta om sig själv. Denna "inför-sida" byggde upp intresset för personerna i det kommande TV-programmet, och för den stora hemsidan som skulle släppas samtidigt som första programmet visades.

Efter detta åkte vi ner och filmade deltagarna på ön. Vi ville ha en egen kameraman för att få just unika bilder och exklusivt material. Att visa en kortare version av vad som har visats i TV-rutan trodde vi inte skulle vara tillräckligt attraktivt. Det är trots allt krångligt för tittaren att söka sig in och titta på bilder på hemsidan, det ska belönas på något sätt, belöningen i detta fall var att få se unika bilder. Materialet som vi fick ihop redigerade vi och komprimerade så att det skulle fungera för att visas på Internet.

Nästa steg var att konstruera den stora hemsidan som skulle ligga ute parallellt med det att TV-programmet visades. I och med att SVT är ett s.k. "Public-service" var deras krav att samtliga Internetanslutna i Sverige skulle kunna titta på hemsidan och dess innehåll. Detta oavsett vilken uppkoppling eller dator de använder. Vi valde därför att visa de rörliga bilderna genom Progressive Download och visa bilderna i en Quick Time spelare. Detta för att det var

Är Webb-TV framtidens underhållning?

inget material som krävde direktsändning (livestreaming), samt att vi ansåg att det i dagsläget är den mest leveranssäkra metoden. Filmerna placerade vi på en server anpassad för denna typ av material. Vi kategoriserade tittarna i tre kategorier efter uppkoppling; en för modem, en för ISDN och en för fast anslutning ("bredband"). Det innebar att vi skapade tre olika filer av varje film. När användaren sedan klickar på att ladda hem en film känner datorn av vilken uppkoppling användaren har och väljer den mest lämpliga filen. Detta är unikt för QuickTime spelaren som automatiskt kommunicerar och känner av uppkopplingen, ett starkt argument för oss att använda just den. Om vi istället hade valt att bara göra en fil per film blir det inte optimalt resultat för alla olika uppkopplingar, vilket det är något som många gör.

Ovan den färdiga hemsidan under finalavsnittet på www.svt.se/robinson.

SVT blev tillslut nöjda med resultatet och förhoppningsvis tittarna också. Hemsidan hade ungefär 100 000 unika besökare per månad. Funktionen på sidan var bra, det gick att titta på rörliga bilder oavsett vilken typ av uppkoppling eller dator användaren hade. I efterhand tror jag att sidan hade så pass mycket besökare berodde på två aspekter; dels på att det var unika kvalitativa bilder samt att det var en hög funktion på sidan. Detta är två väldigt viktiga byggstenar.